

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĒL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO
IR ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. XII-2603 123 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymo Nr. XII-2603 123 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant suteikti tinkamą pagarbą ne vienai iš kelių per visą Lietuvos istoriją priimtų konstitucijų, o visai giliausias Europoje šaknis Lietuvos konstitucingumo istorijai ir priimtų dokumentų reikšmei siūlant šią dieną minėti dabartinės ir vienos moderniausių Konstitucijų Europoje priėmimo dieną – spalio 25.

Lietuvos, o ir visos Europos konstitucingumo istorija prasidėjo dar XVIII a. ir šią pradžią vainikavo pirmoji Europoje Gegužės – 3 –iosios dienos konstitucija. Tačiau tuo konstitucingumo istorija nepasibaigė, nes ir modernių laikų nepriklausomos Lietuvos priimta konstitucija yra nepaprastai svarbi ne tik teisės, bet ir moraline pramėmis – būtent pagal šioje Konstitucijoje įtvirtintas pamatinės vertybės yra kuriama demokratinė Lietuvos valstybė. Neabejotinai milžiniška dabartinės konstitucijos reikšmė neleidžia jos atsieti ar sumenkinti jos reikšmės visame konstitucingumo ir teisėkūros procese. Minint tik vienos kurios nors konstitucijos (pavyzdžiui 1971 Gegužės 3 d. konstitucijos) dieną, tai reikštų ne tik dabar galiojančio pagrindinio šalies dokumento sumenkinimą, bet ir nebūtų atkreiptas dėmesys ir išreikšta pagarba demokratijos ir teisinės valstybės pamatus užtikrinančiam ir šiuo metu galiojančiam svarbiausiam šalies dokumentui.

Be to, siūlymas minėti ne vienos, o visos konstitucingumo raidos dieną, ne tik pabrėžtų demokratinės vertybių svarbą, bet tuo pačiu ir leistų kurti tradiciją tarp šalies žmonių, kviečiant juos įsigilinti į istoriją, jos aplinkybes ir Lietuvos valstybingumo plėtojimąsi apskritai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai Lietuvos Respublikos Seimo nariai Julius Sabatauskas ir Algirdas Sysas

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai?

Pagal šiuo metu galiojančio Darbo kodekso 123 straipsnio 1 dalį spalio 25 d. Konstitucijų diena – nėra priskirta prie švenčių dienų (nedarbo).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

Įstatymo projektu siūloma spalio 25-ąją –Konstitucijų dieną – paskelbti nedarbo diena. Siūloma, kad teikiamas Įstatymo projektas įsigaliotų 2022 m. liepos1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta?

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai?

Įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai?

Įstatymas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?
 Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą: kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios?

Priėmus Įstatymo projektą, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti negaliojančiais nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti?

Įstatymui įgyvendinti nereikės įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis.

„Poilsio laikas“, „švenčių dienos“, „spalio 25-oji“, „Konstitucijų diena“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Seimo nariai

Julius Sabatauskas

Algirdas Sysas